

SZAKÜGYEK

Ahol a gyógyszerész aajtaján ma is kopogtatnak.

Irta: Wenner Sándor okl. gyógyszerész, hirla író. —

A sors szeszélye —, a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület vezetőségének szíves elhatározása folytán —, néhány heti kíségetésre, somogyvármegyei kisközség gyógyszerésztárába irányított. Enyhe hajlású, gyengén hullámos dombvidék luc és tölgyerdőinek kéklő koszoruja övezi a lankás völgyület szőnyegébe font apró házcsoportot. Vasutállomástól, főútvonalától messze, elzárva a modern közlekedés lehetőségeitől és alkalmatosságaitól, vajjon hogyan él a kisközség 1700 főnyi lelke és milyen az a karéj kenyér, mely itt, ezen az Isten háta mögött teremtett kis falun a gyógyszerész, a gyógyszerész osztályrészeül jut.

Özvegyasszony, kedves, lebilincselő modorú urinó fogad a gyógyszerésztárban. Gondnoka, — erdélyi, székelyföldi kolléga, — útrakészen áll. Köszönt, tájékoztat és máris kocsi szállításra indul a távoli vasutállomás felé. Valahol Csíkmelegyében, betegen fekszik egy szomorú, magános özvegy. A fiát várja, a fiát hívta, hogy még egyszer, földi élete során talán utoljára, a világ legédesebb, legdrágább csókját, az anya csókját lehelje gyermeke pihegő ajkára.

Kopogtatnak a gyógyszerész aajtaján.

— Szabad, — hangzik a gyógyszerésztárlajdonos úrnő ajkán.

Idős, dérbéhamvadtt fejú parasztember lép be. Kalapját tisztességtudóan már az aajtónyitás előtt leemelte. Halk szavú „Dicsértessékkal” köszön, adja át a receptet. Illemtudóan helyet foglal. Érdeklődésre örömmel ujságolja, hogy beteg felesége jobban van. „A körorvos úr úgy véli, a héten felkelhet, rövidesen rendbe jön”, mondja.

Közben elkészül az orvosság. — A vénynyilvántartó könyvet nyitom. Káprázik a szemem. Ujra és újra nézem, forgatom a könyvet. Nincs tévedés. Július 31-én délután két órakor, a 411.-ik receptet könyvelem.

És jönnek, jönnek az emberek, asszonyok, gyermekek. Kopogtatnak, illedelmesen köszönnek. Csendben, nyugodtan leülnek, szó nélkül, türelmesen várakoznak. Ha egyikük-másikuk beszélgetni kíván, először hozzám fordulnak: szabad-e beszélgetniök, nem zavarnak-e munkámban?

Kis sziget a magyar élet tengerében. Négyezeröttszáz lélek a gyógyszerész aajtaján körzete. Kíváncsian fordulok este, a munka elültével, az özvegyhez:

— Nagyságos Asszonyom! A rejtély kul-

csára volnék kíváncsi. Honnan, hogyan ez a nagy receptforgalom? És az emberek! Bámulatba ejt, szokatlan, ismeretlen ez a fegyelméletesség, tisztességtudás a nép részéről.

— A nevelés munkája kedves gyógyszerész úr — hangzik a válasz. — Tizenkilenc év előtt, amikor néhai, boldogult urammal a patikát megvettük, más viszonyokat, más embereket találtunk itt. Nélkülöztünk sokat, küzködtünk, dolgoztunk, amíg ezt az eredményt elértük.

— És hogyan?

— Szép szóval, tapintatosan. Akkor bizony még kalappal a fején lépett be hozzánk a magyar. Köszönni is elfelejtett . . . Azóta megtanítottuk, megtanulta, hogy a gyógyszerész nem szatóciszlet: nemes, magashivatású intézmény, ahol a beteg ember támaszt, segítő, orvosló kezet talál. Bizony, amikor még kalappal a fején léptek be mihozzánk, azt kérdeztük a polgártárostól: — „Bátyám talán a feje fáj, rosszul érzi magát? Segítsünk?” . . .

— Emberünk tiltakozott. Jól érzi magát, semmi baja. A gyerekeknek írt valami lötytyöt a doktor. Azzal érvelt: A törvény rendel, meg kell csináltatni. Ha nem orvosoljuk, patikáljuk és meghal az apróság, rögvést büntetnek.”

— Csak azért véltem a fejfájást, vettem ellene a szót — fúzi derüs mosollyal az özvegy —, hogy nem tette le, fején tartotta a kalapot . . . Mert kedves urambátyám, ez itt gyógyszerész aajtaján. Szent hely! Olyan, mint az Isten háza. Oda is csak levett kalappal lép az ember. Kend azért ment az orvos úrhoz, azért jött most ide, mihozzánk, hogy gyermeke betegségére írt, orvosságot kapjon. Szereti a gyermekét. Az életét, az egészségét várja tőlünk vissza. Ezt becsülnie, tisztelnie illik kendnek! . . .

— A magyar elrestelkedett, Letette a kalapot. A gyermeke is meggyógyult. Orvos, patika közelebb férközött a szívéhez.

Bizony gyógyszerész úr, hosszú, türelmes nevelés munkának gyümölcse a mai eredmény. Valamikor, amikor idejöttünk, kovácsok húzták a fogat, kenegető, javasasszonyok orvosoltak mindenfelé. Szegény elődünk is kuruzslásra kényszerült. A körorvos urral vállvetve, észrevétlenül formáltuk át az embereket. Megszüntettük a kuruzslást a gyógyszerésztárban. Bármilyen panasszal fordult hozzánk a nép, néhai urammal rábeszéltek, orvoshoz küldték. Kovácsmesterek, kenőasszonyok által rendelt, vagy javalt szereket nem kaptak az emberek, nem adtunk

ki nékik. Felvilágosítottuk őket, hogy a kért szer nem használ, ártalmas, méreg. Pillanatig lehet, hogy javítana a beteg állapotán, de lassan roncsolja a szervezetet: a beteg röviden elpusztul tőle. Már pedig mi orvoslói, nem sírásói vagyunk embertársainknak.

— „Még a pénzünkért sem adnak patikát” — fortyant fel itt is ott is a magyar.

— Adunk mi Bátyám, Néném! De nem kell a maguk pénze az olyan portékáért, amelyről tudjuk, hogy ártalmukra van. Aki ide hozzánk belép, szívesen állunk rendelkezésére, szolgáljuk, ha a beteget ezzel az élethez — és nem a temetőbe segítjük.

— Lassan — gyógyszerész úr —, de biztosan, megszűnt a kuruzslás. Türelemmel, felvilágosító munkával orvoshoz, patikához szoktattuk a népet. Nehezen ment. De ma, ha baj van, itt eszébe sem jut senkinek máshová, mint az orvoshoz és onnan a gyógyszerertárhoz folyamodni. Gyógyszerész úr — folytatta büszkén az asszony: — dacára a súlyos, válságos időknek, ez a kis falu, ez a kis körzet ma három orvosnak, állatorvosnak, gyógyszerertárnak ad tisztos megélhetést, gondmentes, úri megélhetést. Pedig — ittléte alatt személyesen meggyőződhet javarészeben szegény földműves, napszámos nép lakja a vidéket. Orvos, gyógyszerész, ha jó viszonyban élnek, egymást tá-

mogatják, kölcsönös, nagy eredményt produkálnak egymás javára! . . .

Ime, a mai sívár helyzetben, egy kis falusi gyógyszerertár, ahol panasz nincsen, ahol nem vert fészket, a küszöbre nem sátorozott a mindennap fekete gondja.

Most, augusztus tizedikén, a vármegyei tisztii főorvos úr látogatta meg a gyógyszerertárt. A rend, a dús felszerelés és árukészlet, őszinte dicséretet váltott ki. De a legnagyobb dicséret mégis akkor hangzott el a tisztii főorvos ajkán, amikor a vénnyilvántartó könyvet fellapozta és a bejegyzett augusztusi 140-ik vényszámot látta. Önkéntelenül felkiáltott:

— Asszonyom! Ezt a gyógyszerertárt becsülje meg. Tíz nap alatt 140 recept olyan eredmény, melynek nincsen párja a vármegyében. Tíz napra átszámítva ez a szám, százzal több, mint az átlag, melyet a Jóléti Alap életbe-
léptetése óta vizsgálataim során, gyógyszerertárainnál megállapítottam.”

Meg is becsüli gyógyszerertárát az özvegy-asszony. Megbecsüli ezt a derék özvegyet, gyógyszerertárát is minden ember, ebben a kis egészségügyi körzetben. Biztos, nyugodt exisztencia. Forgalmasabb gyógyszerertár, mint sok-sok nagyközségi, városi gyógyszerertár.

Gyógyszerészhistória szempontjából feljegyzem a derék özvegy és a község nevét is: Özv. Ádám Pálné, Nemesvid.

A gyógyszerészek hitelkérdése.

Irta: *lovag Gerhauser Sándor*, ujbpesti gyógyszerertártulajdonos.

Örkény Hugó kartársunk a mult év folyamán személyes ambicióból foglalkozott azzal a gondolattal, hogy miképpen lehetne szanálni a nehéz anyagi gondok között élő gyógyszerertártulajdonosi kart. Kérdő íveket bocsájtott ki, a kartársak legnagyobb része kitöltve vissza is küldte azokat. Múlt az idő, de semmiféle nyilatkozatban sem értesítette a kartársakat a nyujtandó kölcsön jelenlegi állásáról. Pedig a kartársakat nagyon érdekelte, hogy hol és miért hiúsult meg e szanálási gondolatnak keresztülvitele. Ugy látszik a tervezet elkészült csak a legfontosabb: a pénz hiányzott hozzá.

Örkény Hugó kartársunk által kezdeményezett szanálási tervet nem szabad elejteni, valamilyen formában folytatni kell, addig míg célunkat elérjük.

Itt van előttünk az OTI—MABI tartalék tőkéinek kihelyezése amortizációs kölcsön alakjában. Nem volna-e lehetséges ezen milliókból a gyógyszerertártulajdonosi kart is szanálni a kölcsönösségi elv alapján? Pár évvel ezelőtt, amikor az OTI nagy deficittel dolgozott, a gyógyszerertártulajdonosi kar is jelentős összeg-

gel járult és járul még ma is az OTI szanálásához, miközben maga a legválságosabb helyzetbe került. Jelenben, amikor a gyógyszerésztársadalom nehéz és súlyos anyagi gondokkal küzd, aminek oka részben a betegsegélyező pénztárakban is keresendő, méltányos volna a pénztárak és fölöttes hatóságaik részéről egy hosszabb amortizációs kölcsön alakjában segédkezet nyujtani a gyógyszerésztársadalomnak annál is inkább, mert ezzel nemcsak a tulajdonosi karon lenne segítve, hanem az alkalmazotti karon is. Majdnem minden gyógyszerertártulajdonos adóssággal küzd; hogy fizetéseket tudjon eszközölni, kénytelen rövidlejáratú kölcsönöket felvenni a gyógyszerertár zavartalan üzembentartásának biztosítása végett. Ezen kölcsönök kamatai sok esetben még a 20%-ot is meghaladják. Hogy ezeket a kamatokat fizetni tudják, nem képesek alkalmazottat tartani, hanem meg kell elégedni hetenként 1—2 délutánra kisegítő alkalmazásával, mert a nagy kamatok felemésztik az alkalmazott fizetését célzó összegeket.

Egy hosszabb amortizációs kölcsön enyhülést hozna mindkét részen, sőt szívesen áldozna